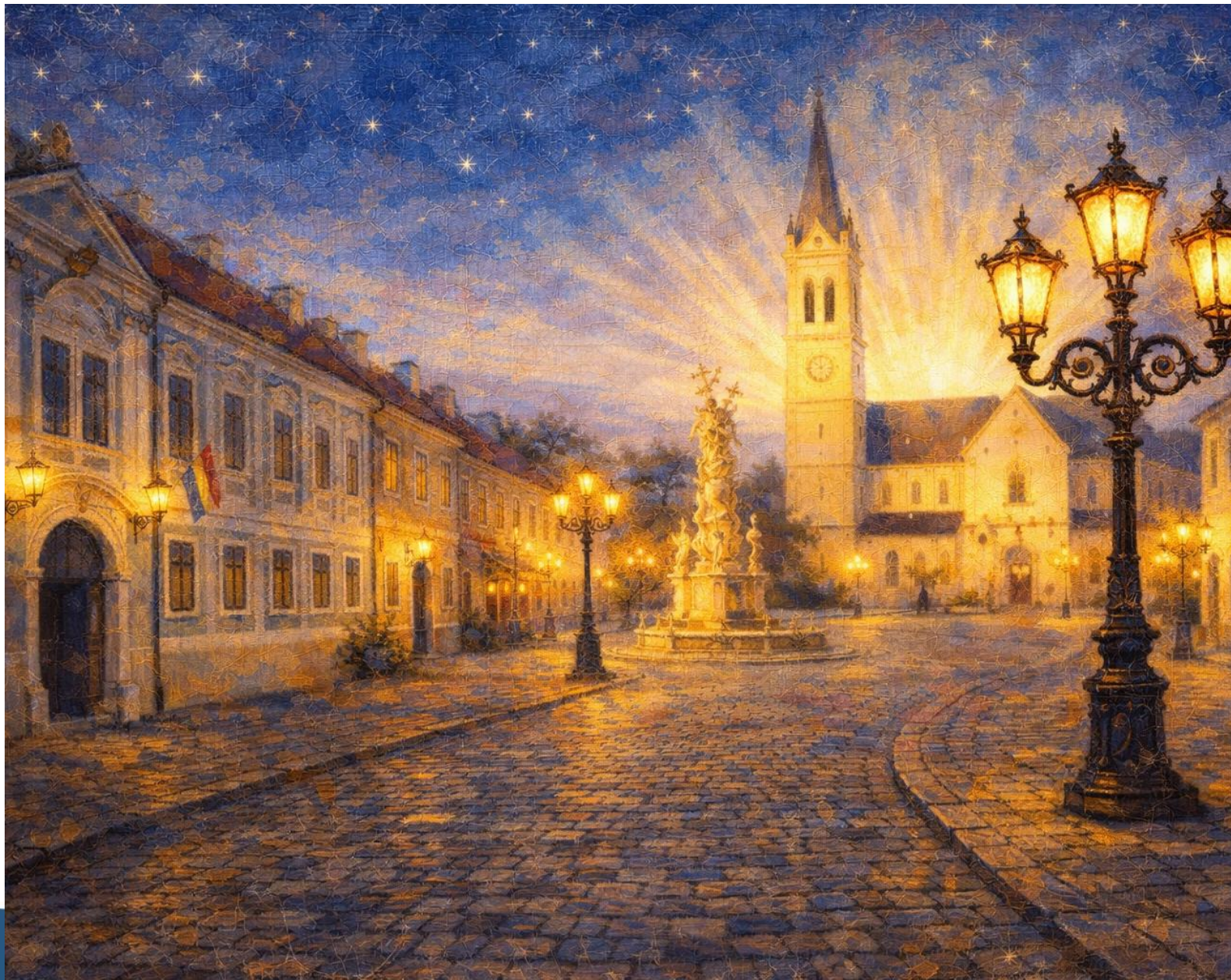


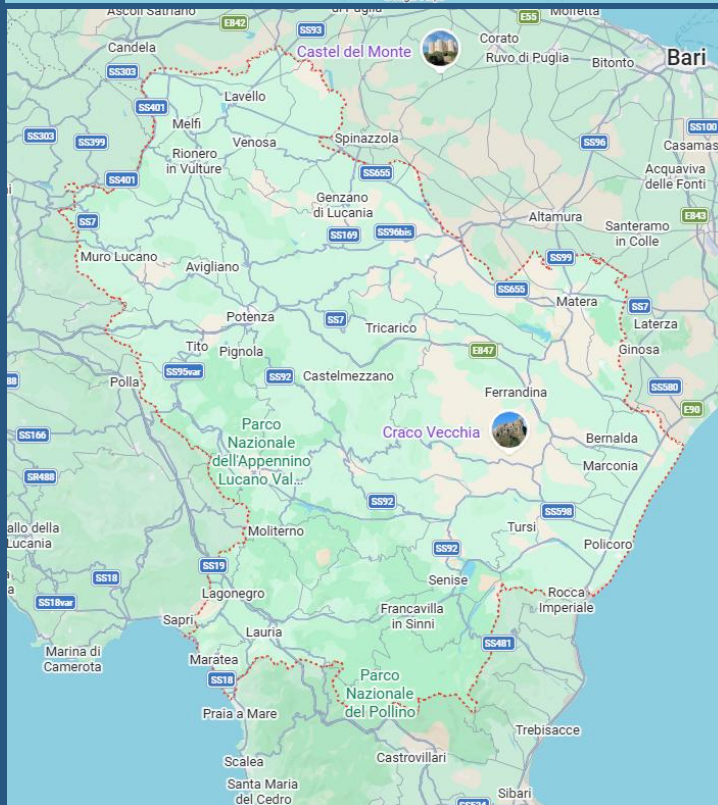
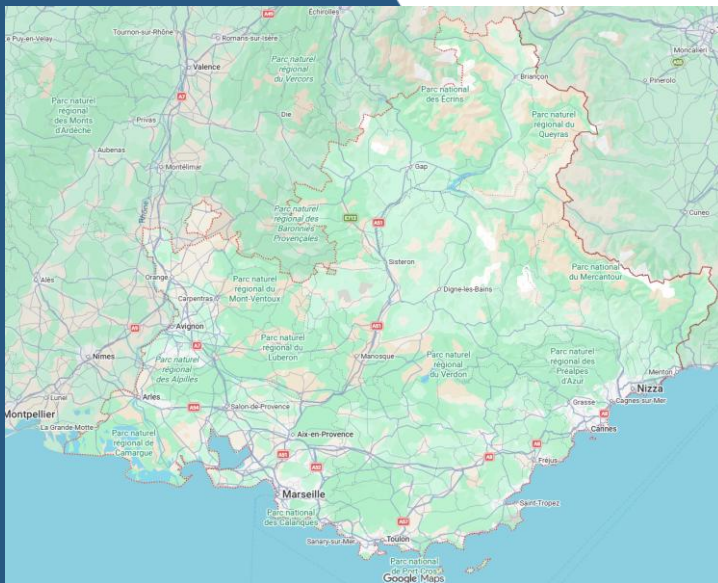
Michalkó Gábor – Lőrincz Katalin – Szántó Balázs
(Bajzek Beáta – Sulyok Judit – Katona Attila)

A rivaldától a kandeláberekig: a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa projekt hatása a térség jobb helyé válására



- Kérdések,
amire a választ keressük:**
- Mitől lett jobb a hely a Veszprém-Balaton térség az EKF-fel összefüggésben?
 - Hogyan tovább a dolgos hétköznapiakban, hogyan hasznosítsuk az EKF év örökségét?
 - Statisztikailag alátámasztható-e az EKF hatására bekövetkező változás?

Volt kitől tanulni



Mitől lesz jó egy hely, avagy mi az a

„Jó hely?”



a jó hely



Pannon Egyetem
Gazdaságtudományi Kar



AACSB
ACCREDITED



A Balaton már Móricz Zsigmond idejében (1927) is jó hely volt



A jó hely az MTÜ 2018. évi őszi belföldi kampányában



Kommunikáció, változó elvárások

444 jó hely Magyarországon, a Balaton sem maradhatott ki

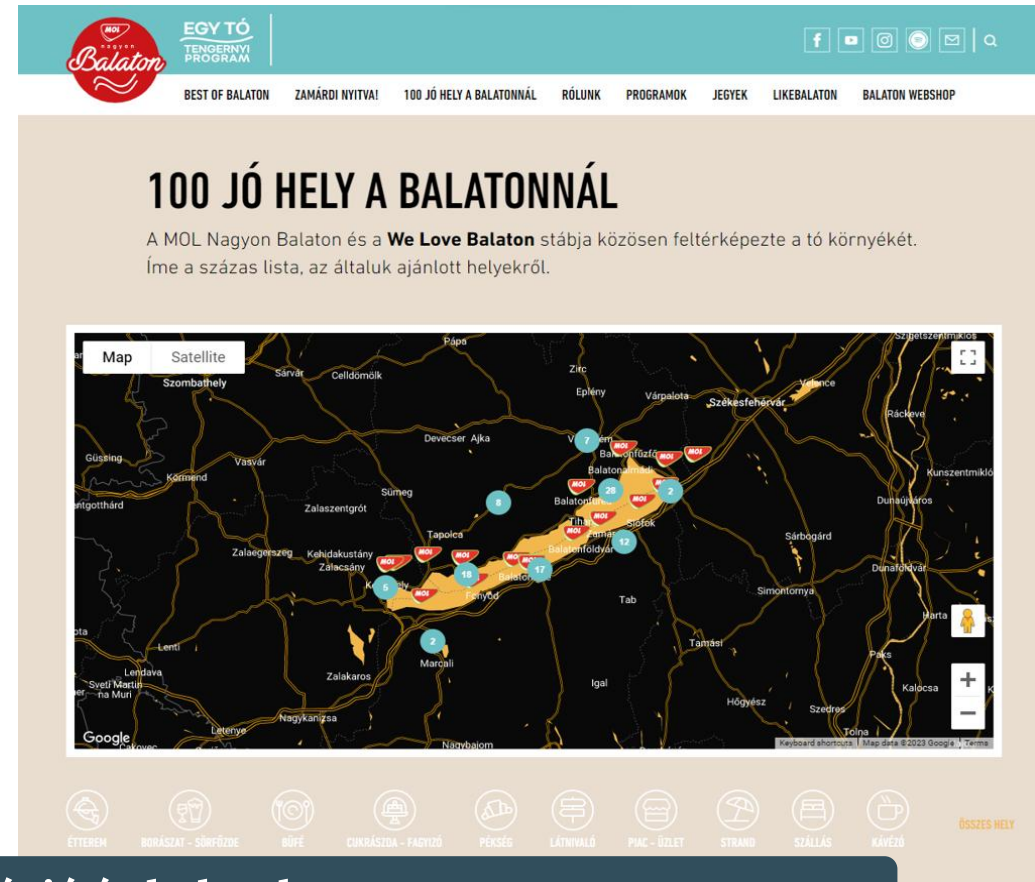
Már jó ideje kutatjuk az ország legjobb helyeit, de egészen biztosak vagyunk abban, hogy olvasóink tudnak még nekünk újat mondani. Vegyük például a Balatont, amiről tízmillió magyarnak van határozott véleménye:



A balatoni fejezetbe nem csak a vízpart fog beférni, hanem Keszthelytől Akarattyáig sokminen, és persze, hogy még a Balaton-felvidék is. Na de szerinted mi az a jó hely a Balatonon, amit mindenképpen meg kellene vizsgálnunk személyesen is? A legjobb strand? Az étterem, ahol nem húznak le? A tökéletes szálláshely? A

A vízparttól távolabb is vannak jó helyek

A jó hely, amire mások figyelmét is felhívjuk



Kommunikáció és kaland

Egy valóban jó hely Balatonfüreden



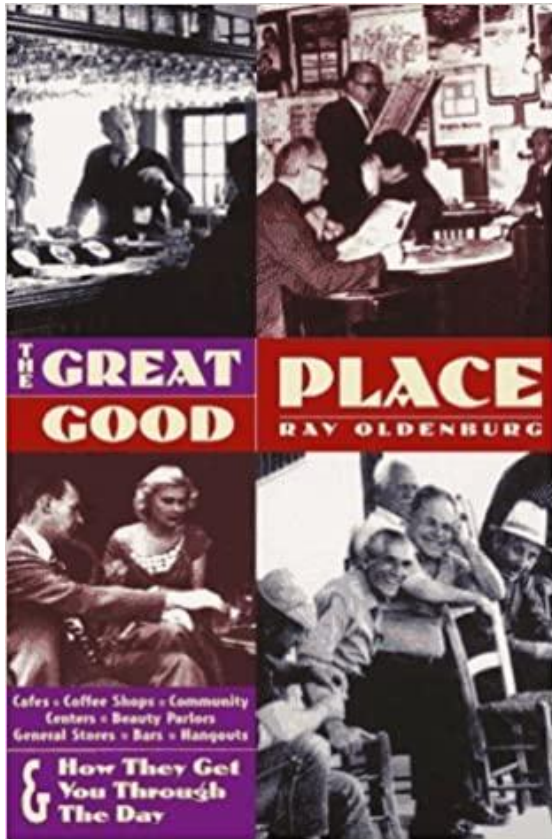
A jó helyre törzsvendégként visszatérünk

A jó helyet a helyi termék is fémjelzi

Jó borok jó helyen



Teoretikus háttér



Ray Oldenburg (1932-2022) harmadik hely elmélete

Első hely = Otthon

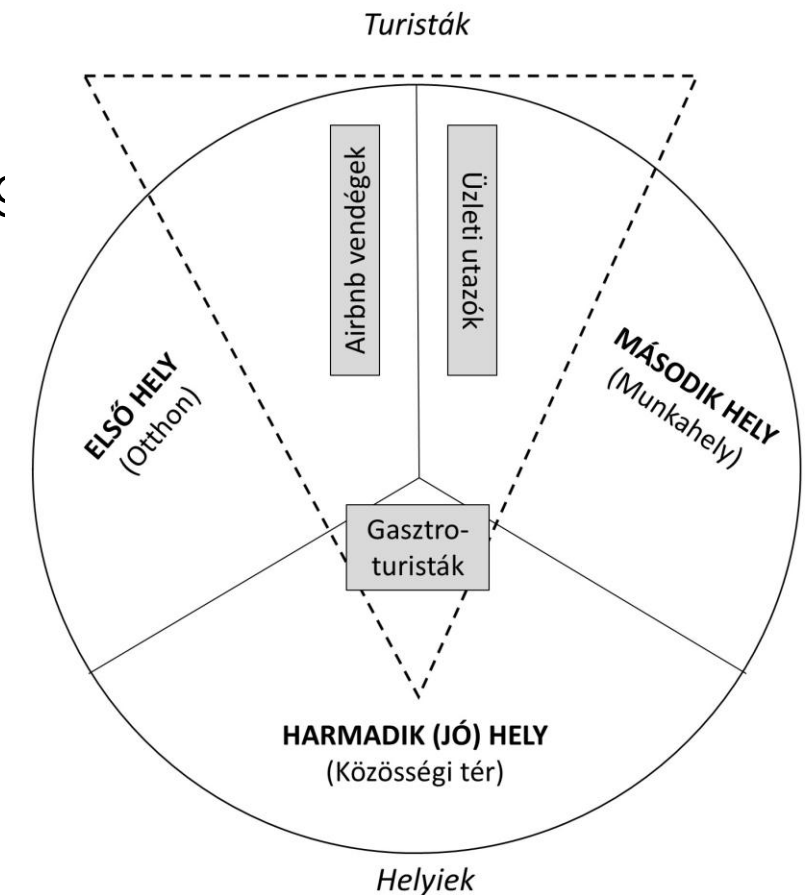
Második hely = Munkahely

Harmadik hely = Közösségi tér

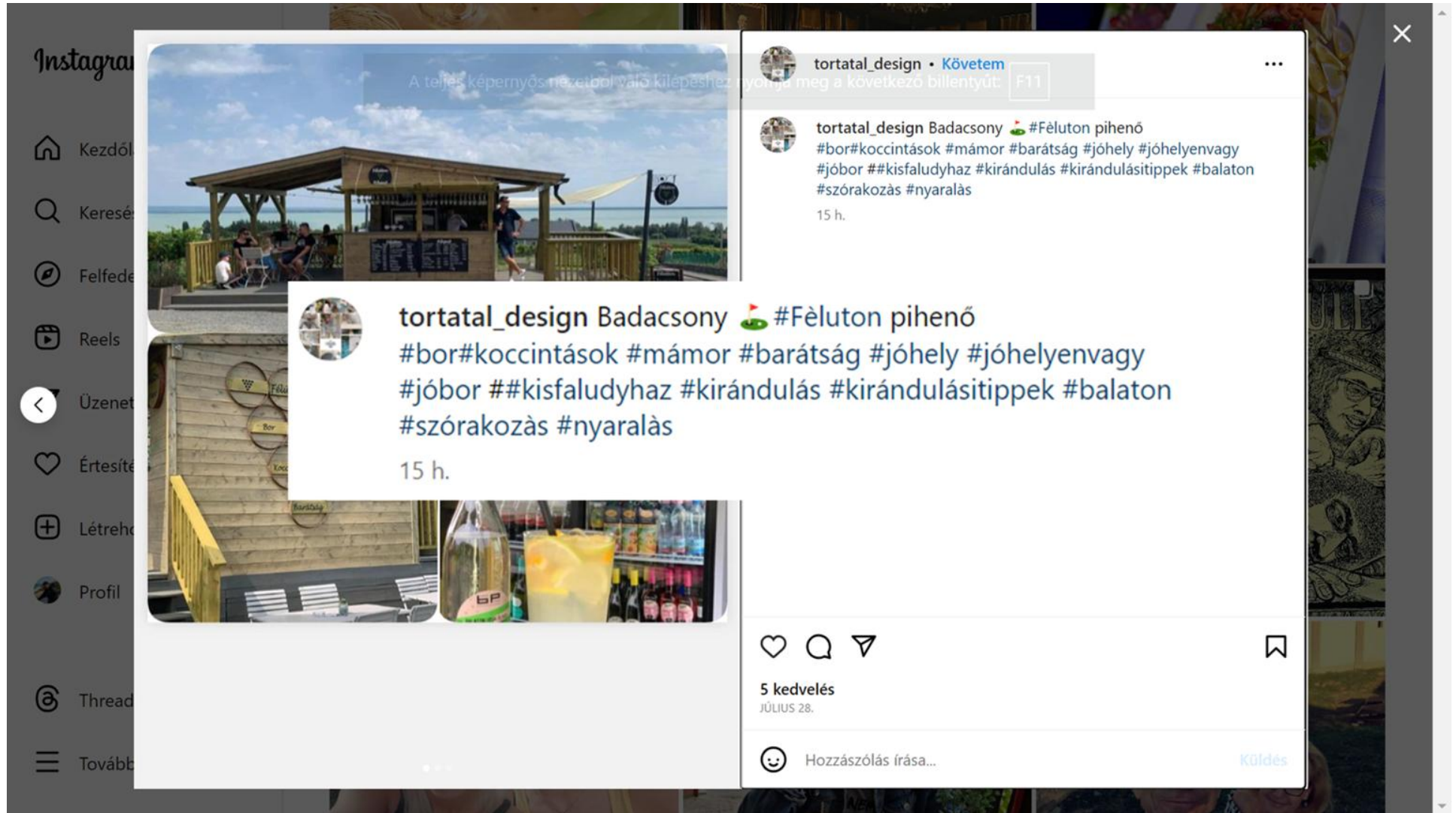
A harmadik hely (a jó hely) a közösség
létből fakadó pozitív életérzések
megszületésének színtere (1989)



BOLDOGÍT



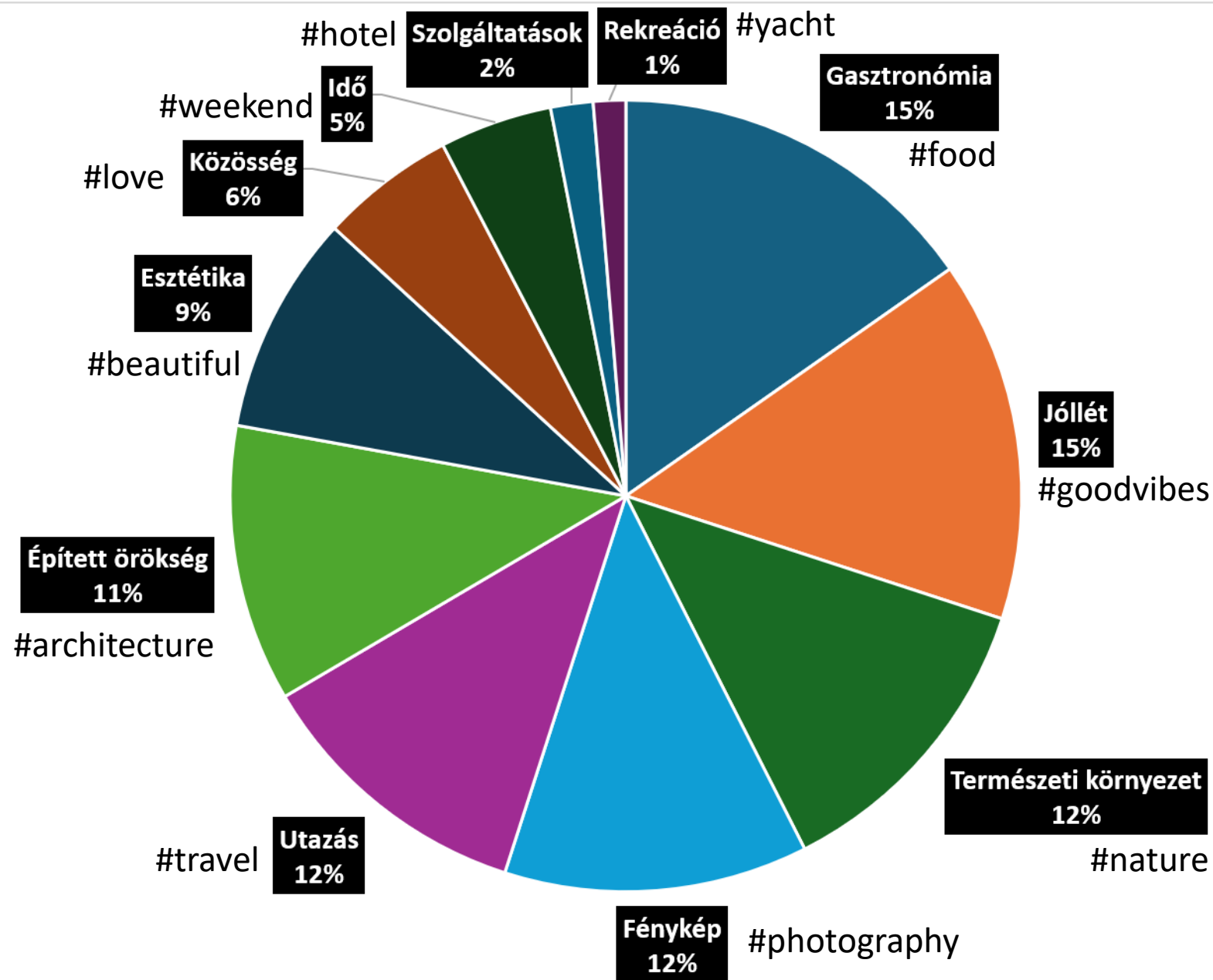
Az Instagram a jó hely kutatás aranybányája



Mitől lesz jó hely egy EKF település?

Instagram vizsgálat

Amsterdam	Marseille
Antwerp	Matera
Avignon	Mons
Bergen	Novi Sad
Bologna	Plovdiv
Bruges	Plzeň
Essen (Ruhr)	Porto
Florence	Rijeka
Genoa	Rotterdam
Kraków	San Sebastián
Lille	Timișoara
Liverpool	Wrocław

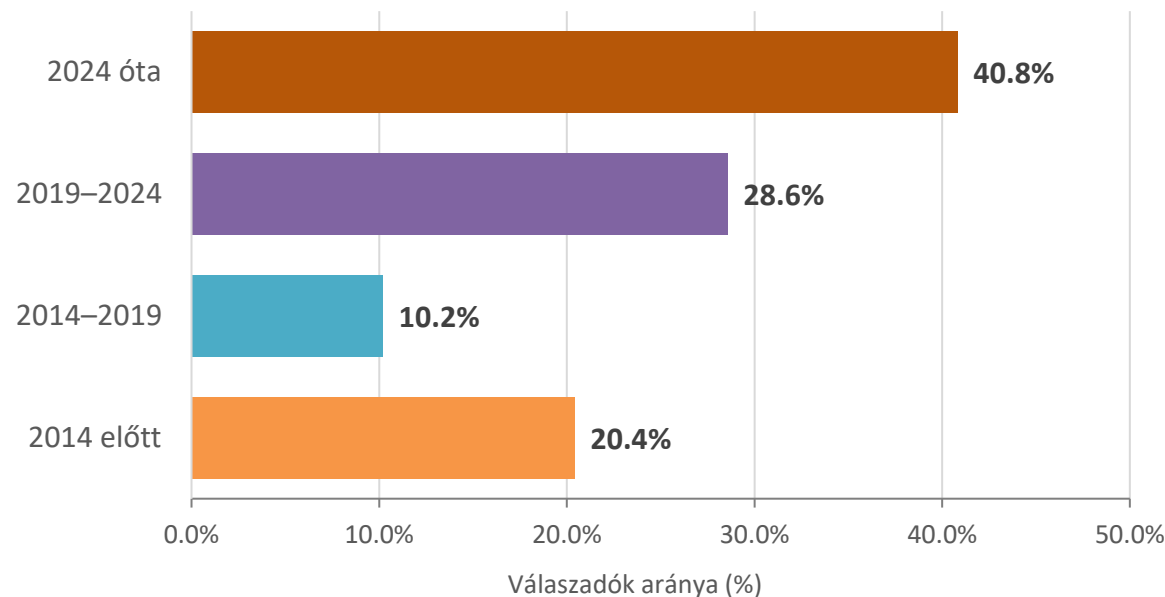


AZ ÖRÖKSÉG

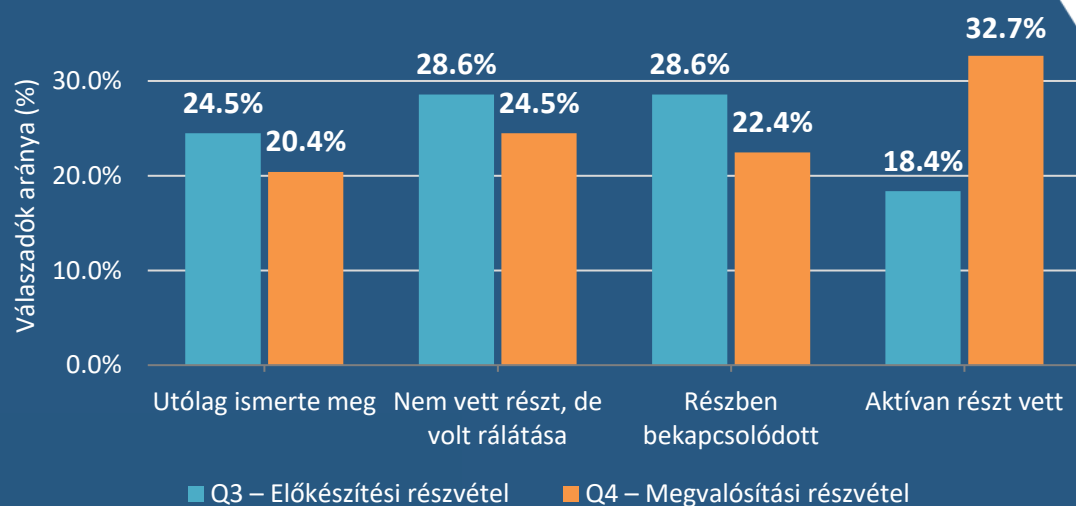
Örökség pillérek

- Szervezeti örökség
- Programörökség
- Infrastrukturális örökség
- Gazdasági örökség
- Emocionális örökség

Polgármesteri válaszok



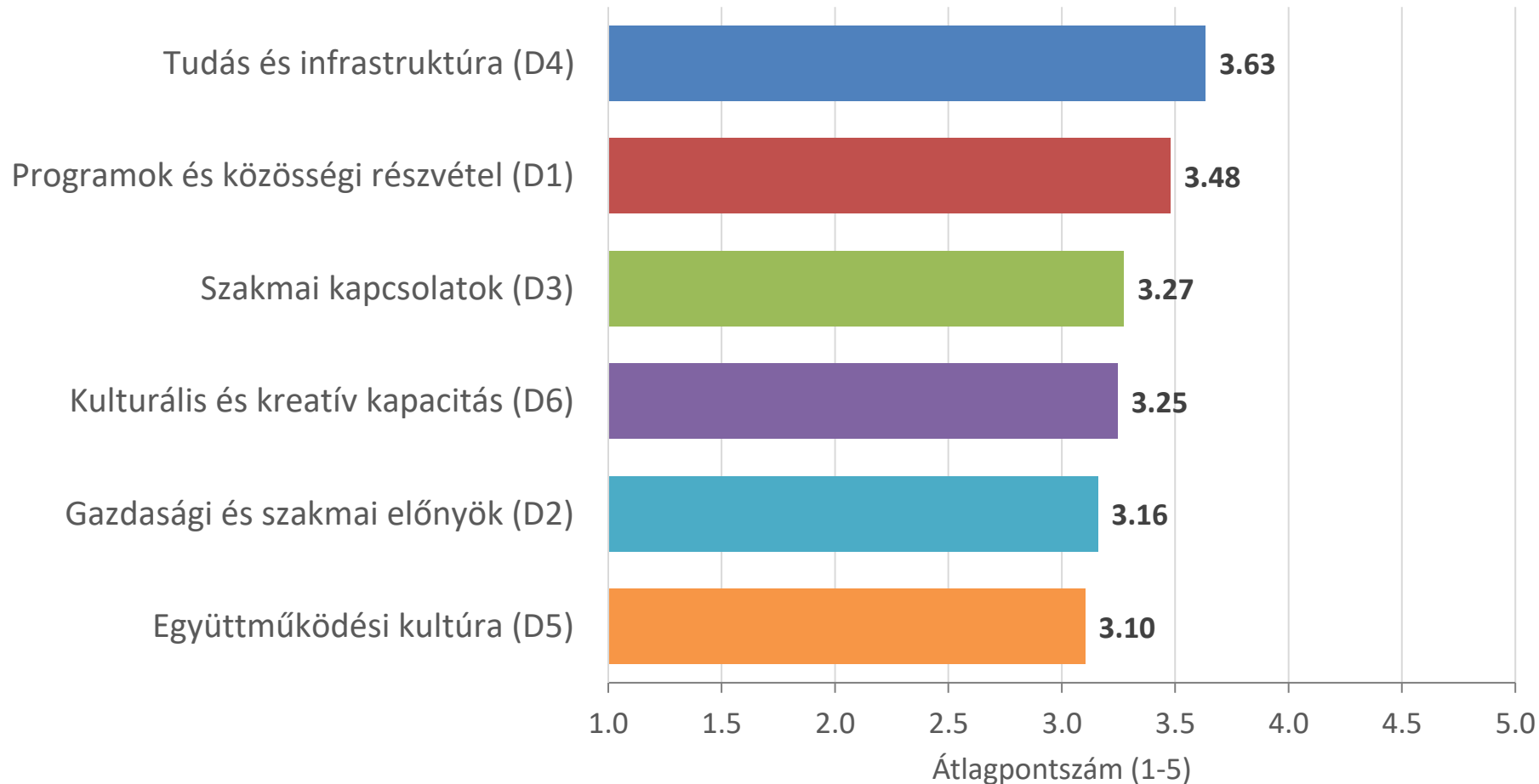
1. ábra: A polgármesteri tapasztalat megoszlása, N=49



2. ábra: Résztvétel a VEB2023 előkészítésében és megvalósításában, N=49

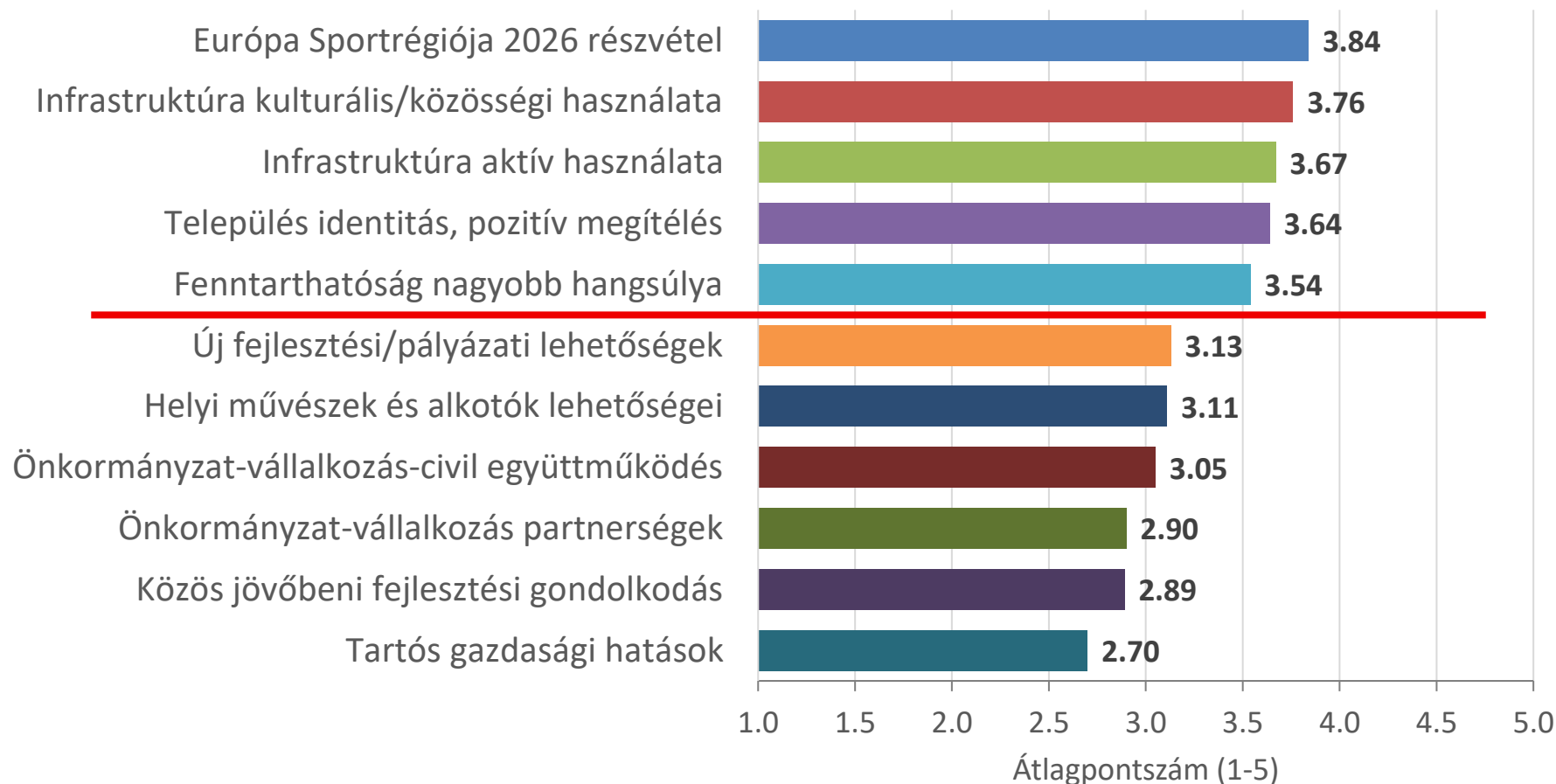
- Online kérdőíves megkérdezés
- 2026 augusztus és szeptember
- Összesen **49 kérdőív érkezett**
- 11 kérdőív csak részlegesen volt kitöltve ezért **38 db**, a VEB2023 program örökségének értékelése szempontjából teljes tartalmában értékelhető **rekord került elemzésre**

A VEB2023 örökségének hat dimenziója



3. ábra: A VEB2023 örökségének hat dimenziója - átlagpontszámok a polgármesterek szerint, N = 38

Kiemelkedő és gyengébb hatású örökségindikátorok



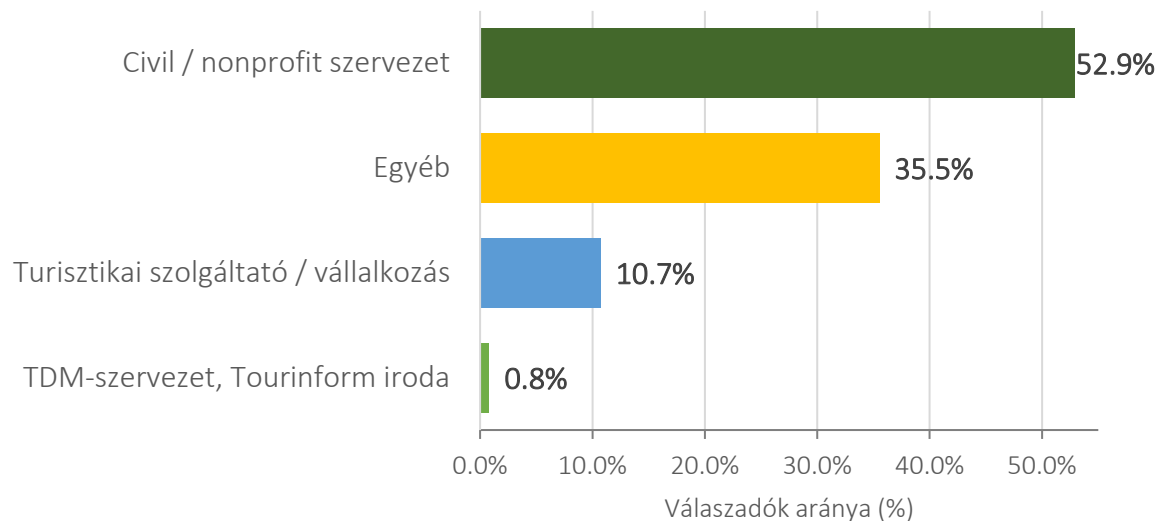
4. ábra: Kiemelkedő és gyengébb hatású örökségindikátorok átlagpontszámai a polgármesterek szerint, N = 38

A legfontosabb, ma is élő örökség

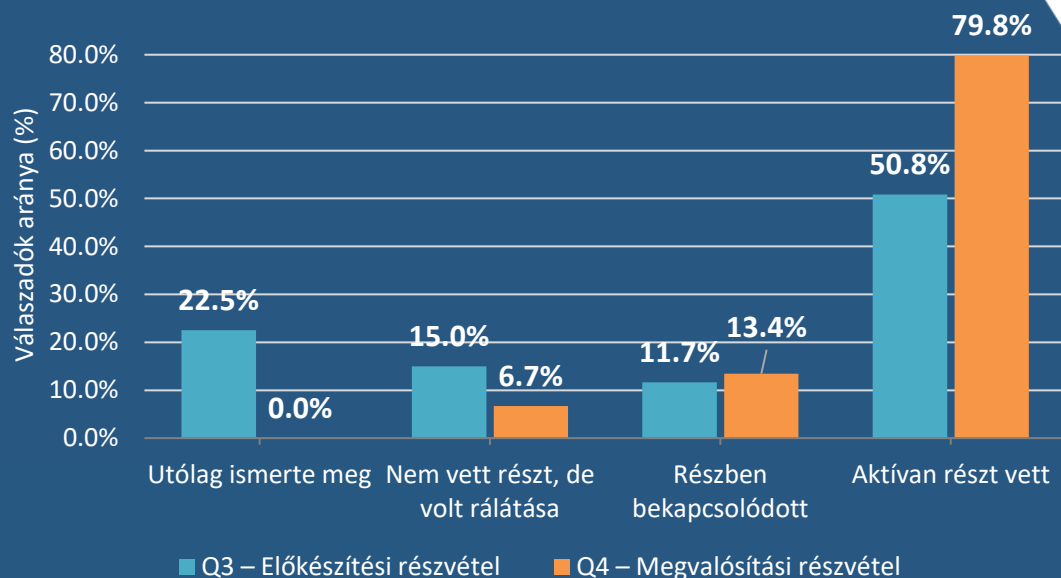
Tartalom	Említések	Tipikus tartalom
Kulturális programok és kulturális aktivitás	16	fesztivál, kulturális program, művészeti esemény, kulturális kínálat
Közösségi részvétel közösségi kohézió	10	lakossági aktivitás, civil szervezetek, összefogás
Helyi identitás, örökség és értékek felismerése	8	helyi értékek, hagyományok, büszkeség, kulturális örökség
Együttműködési kultúra	5	önkormányzat–civil együttműködés, közös munkamódszerek
Turizmus, ismertség, vonzerő	5	új látogatók, turisztikai újrapozicionálás, vonzerő
Fizikai/infrastrukturális örökség	4	felújított épület, közösségi tér, kulturális létesítmény

5. ábra: A legfontosabb, ma is élő VEB2023 örökség a polgármesterek szerint, N = 38

Stakeholder válaszok



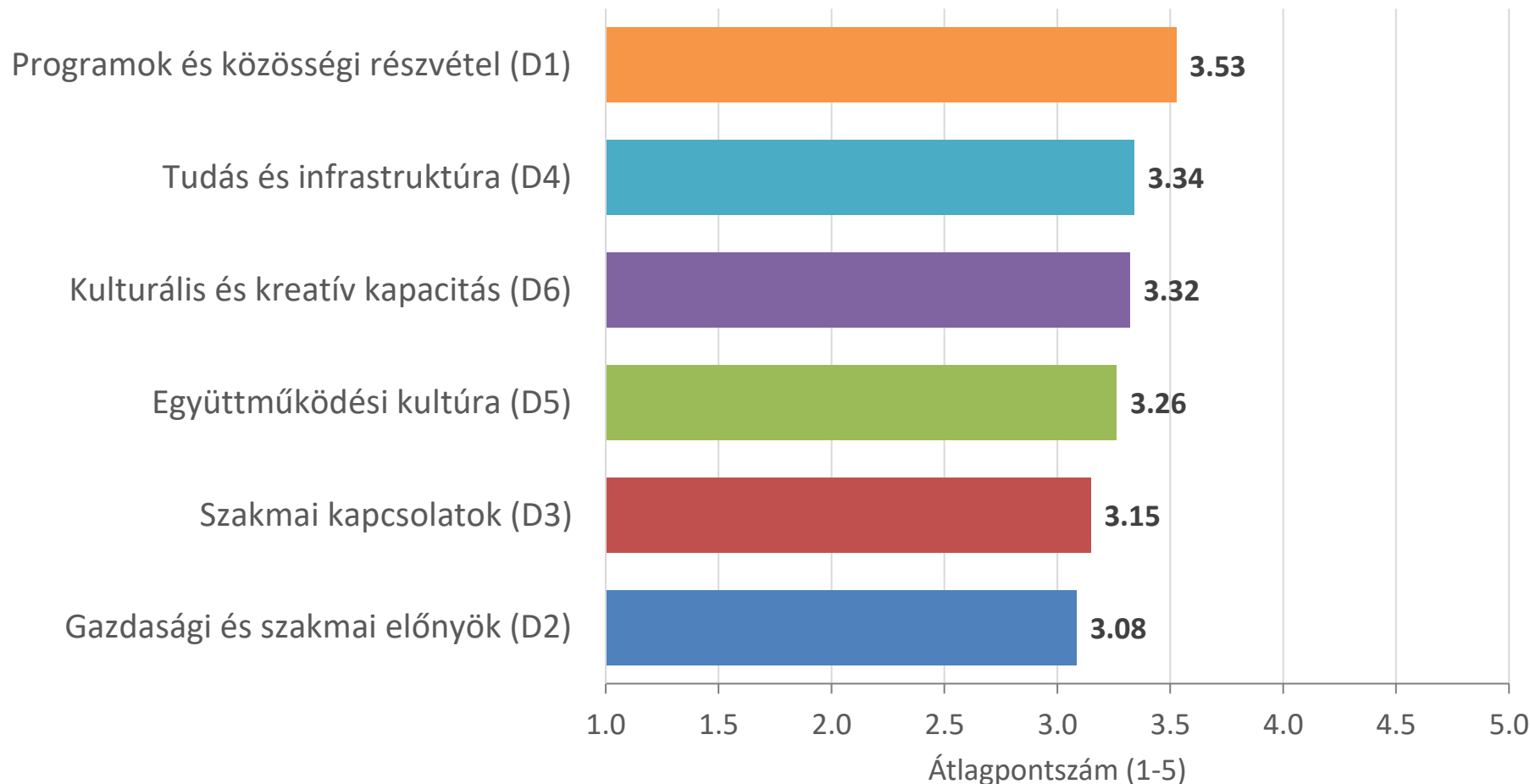
6. ábra: A válaszadó szervezetek megoszlása szervezettípus szerint, N=121



7. ábra: Résztvétel a VEB2023 előkészítésében és megvalósításában, N=123

- Online kérdőíves megkérdezés
- 2026 augusztus és szeptember
- A VEB2023 program során érintett **vállalkozások, civil szervezetek, TDM-szervezet, Tourinform iroda, turisztikai szolgáltató vagy vállalkozás és egyéb szereplők** megkérdezése
- Az adatgyűjtés során 167 rekord keletkezett, adattisztítás után a végső elemzési minta **123 szervezet/vállalkozás** válaszait tartalmazza

A VEB2023 örökségének hat dimenziója



8. ábra: A VEB2023 örökségének hat dimenziója - átlagpontszámok a stakeholderek szerint, N = 123

Kiemelkedő és gyengébb hatású örökségindikátorok

További részvétel kulturális programokban/kezdeményezésekben, amelyek a VEB2023 EKF program során indultak el

A megszerzett szakmai tapasztalatok, kialakított módszereket, jó gyakorlatokat jelenlegi alkalmazása

A kialakított programok vagy rendezvényelemek beépítése a szervezet/vállalkozás mindennapi működésébe

Jelenleg is élő együttműködés a megismert helyi közösségekkel vagy civil szereplőkkel

A helyi művészekkel és alkotókkal kialakított együttműködések fennmaradtak

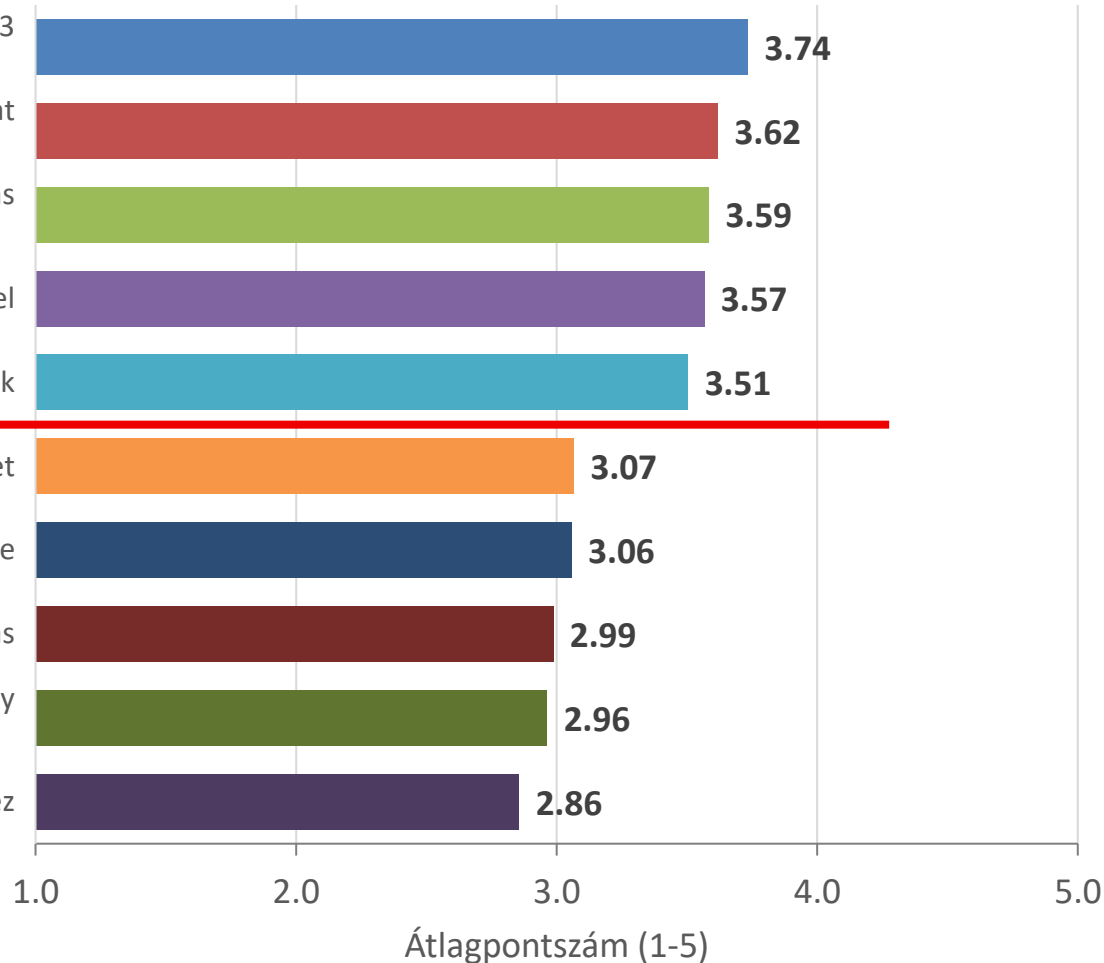
Könnyebben talál kulturális/kreatív együttműködő partnereket

Regionális szakmai kapcsolatrendszer tartós bővülése

Új megrendelésekhez, vendégekhez vagy ügyfelekhez jutott a szervezet/vállalkozás

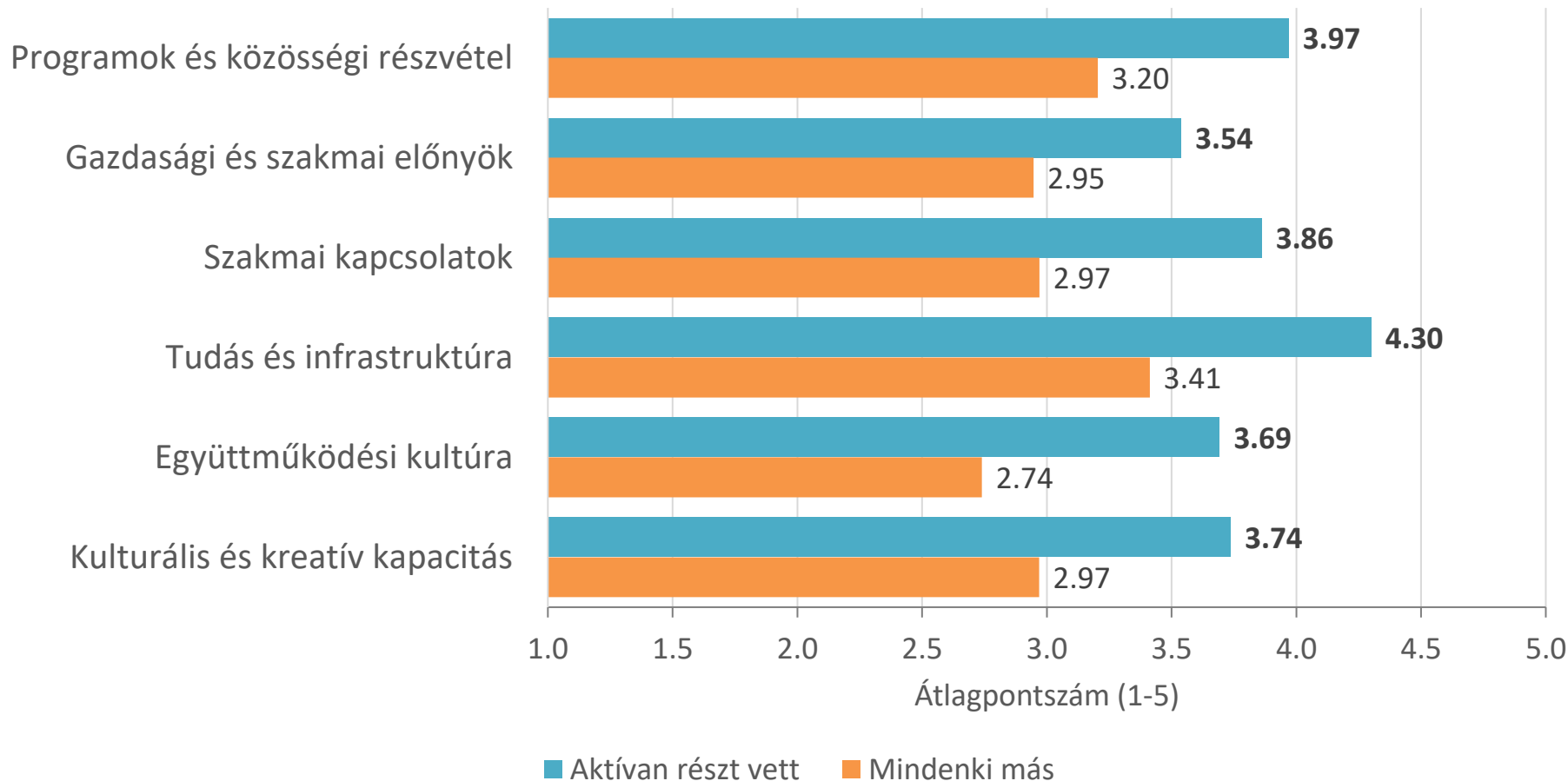
Könnyebb az új együttműködések kialakítás más szervezetekkel, vállalkozásokkal vagy településekkel

Könnyebb kapcsolódás új fejlesztési vagy pályázati lehetőségekhez



9. ábra: Kiemelkedő és gyengébb hatású örökségindikátorok átlagpontszámai a stakeholderek szerint, N = 123

A VEB2023 örökségének hat dimenziója a megvalósításában való aktív részvétel szerint



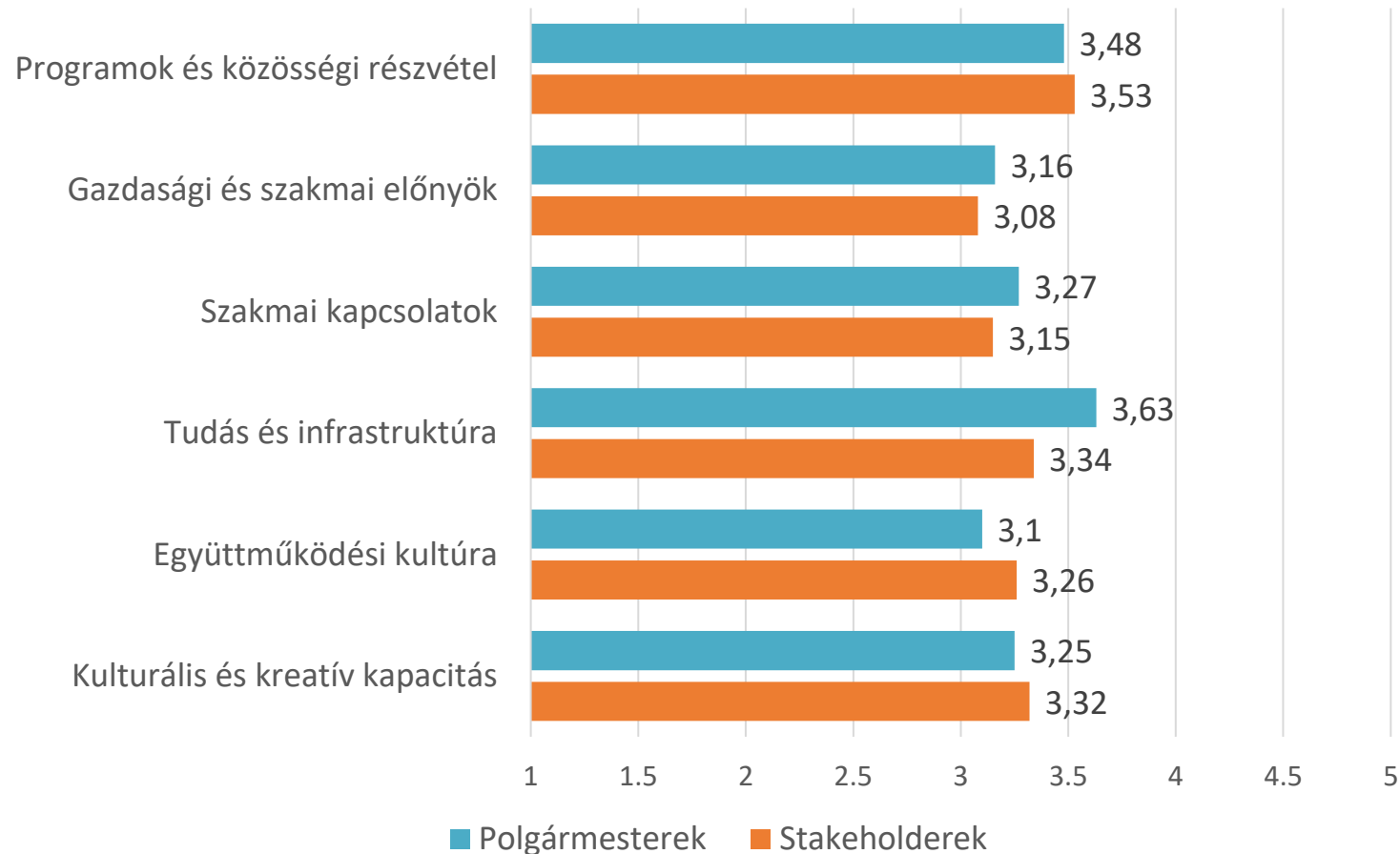
10. ábra: Örökségértékelés a VEB2023 megvalósításában való aktív részvétel szerint a stakeholderek szerint, N = 123

Nyitott kérdésekre adott válaszok: élő örökség / visszaszoruló elemek

Legfontosabb örökség	Tipikus tartalom
Szakmai kapcsolatok és együttműködési hálózatok	új partnerek, nemzetközi és térségi kapcsolatok, más szervezetekkel kialakított együttműködések, kapcsolati háló
Kulturális programok és kezdeményezések továbbélése	rendszeressé vált rendezvények, tovább működő programsorozatok, kulturális és művészeti programok
Közösségépítés és közösségi részvétel	közösségformálás, helyi közösségek megszólítása és összefogása, rendszeres találkozások és közös tevékenységek
Helyi kulturális értékek, hagyományok és identitás	hagyományok újrafelfedezése és életben tartása, helyi művészeti értékek, örökségvédelem, helyi identitás
Infrastrukturális és tárgyi örökség	közösségi és kiállítóterek, eszközfejlesztés, hangszerek, táncterem, tartósan használható tárgyi eredmények
Tudás, tapasztalat és szervezeti kapacitás	új munkamódszerek, tudásátadás, pályázati és projektmegvalósítási tapasztalat, szemléletváltás
Ismertség, kulturális szerep és szervezeti pozíció	nagyobb láthatóság, új közönség, a szervezet térségi kulturális szerepének erősödése

A visszaszorulás típusa	Tipikus tartalom
Finanszírozási források megszűnése	az EKF-támogatás lezárulása után nincs elegendő forrás a program folytatására
Programkínálat vagy programvolumen csökkenése	kevesebb programelem, ritkább rendezvények, többnapos vagy nagyobb volumenű események elmaradása
Egyszeri projektek lezárulása	egy konkrét támogatott projekt vagy rendezvény nem ismétlődött meg
Szakmai együttműködések gyengülése	külföldi partnerek, művészeti szervezetek, külső szakmai vagy médiapartnerek együttműködésének megszűnése
Szervezeti kapacitáshiány	idő-, humánerőforrás- vagy szervezési kapacitás hiánya miatt nem folytatott program
Kisebb léptékű továbbélés	a program nem szűnt meg teljesen, de kisebb költségvetéssel, kevesebb programelemmel vagy helyi erőforrásokra támaszkodva folytatódik

11. ábra: A legfontosabb, ma is élő VEB2023-örökség és a program után megszűnt vagy visszaszorult kezdeményezések fő mintázata a stakeholder szervezetek szerint



A hat örökség- dimenzió polgármesteri és stakeholder- átlagai



Pannon Egyetem
Gazdaságtudományi Kar



AACSB
ACCREDITED

Helyi identitás, jó
hely

Együttműködések,
kapcsolatok

EKF örökség
fenntarthatósága

Szakpolitika

Jövőkép

Félig strukturált szakmai interjúk

2026 nyarán

Érintett célcsoportok:

- Regionális szervezet (1 fő)
- Önkormányzat (2 fő)
- Turisztikai szervezet (2 fő)
- Kulturális szereplő (1 fő)
- Vállalkozás (1 fő)



Pannon Egyetem
Gazdaságtudományi Kar



AACSB
ACCREDITED

Veszprém-Balaton mint jó hely

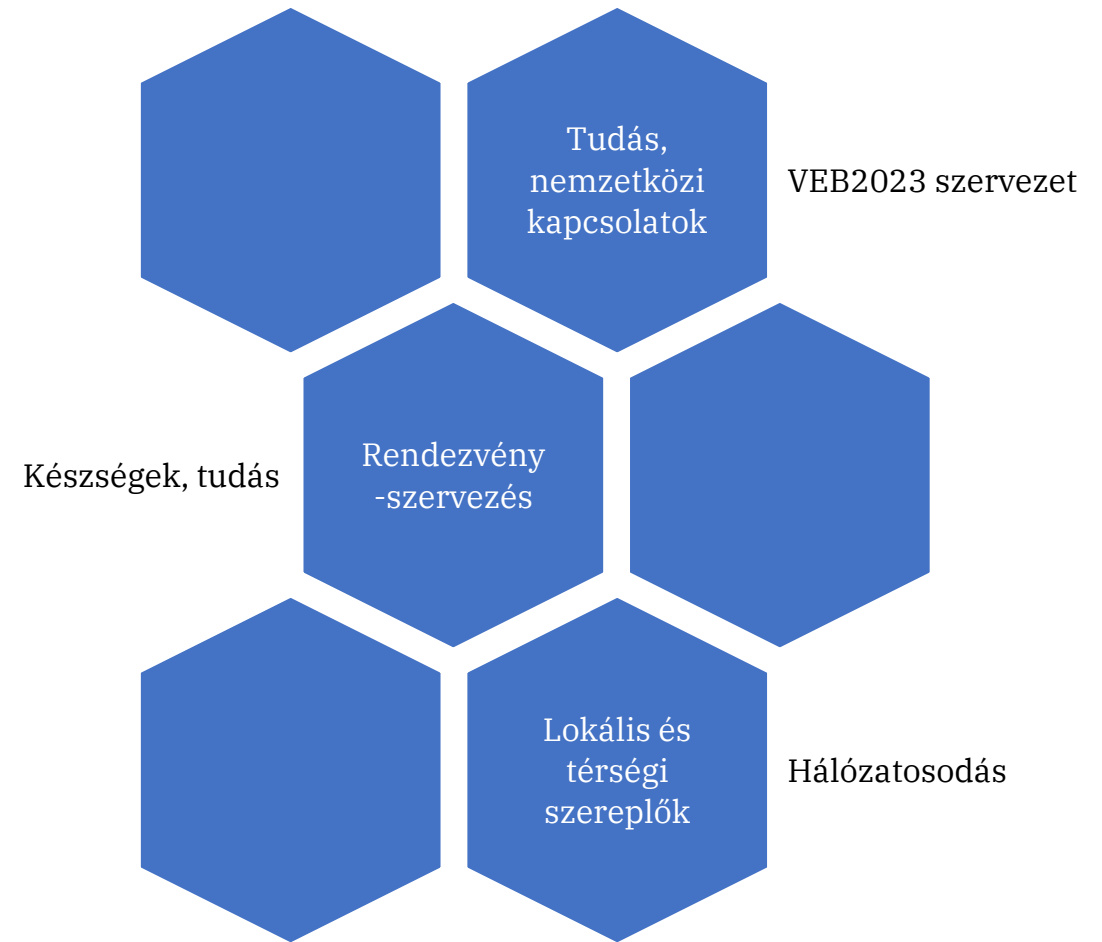
- A percepciókat befolyásolja a kutatásba bevontak **kötődése** a térséghez.
- A **VEB2023 javította** a térség imázsát.
- Dominál a **természeti környezet**.
- A kultúrán belül az **események** kiemelkedőek.
- Meghatározó a **(mikro)térség társadalmi, gazdasági helyzete**.
- A **kulturális részvétel szélesítése** eltérően valósult meg a térségben.

„Itt megéltem, hogy tudok kapcsolódni az emberekhez és a közösséghez. Számomra személy szerint az is nagyon vonzó, hogy lokálisan úgy érzem, hogy tudok tenni valamit.”

„Az EKF-nek az egyik hozadéka az, hogy a hagyományos kultúra mellett megjelent egy egészen modern, sokak számára ismeretlen kultúrrész is. Minket is meglepett egy pár programmal az EKF, de pozitívan.”

VEB2023 öröksége

- A 2023. évi „felfutást” követően a **korábbinál magasabb szintre állt vissza** a térség gazdasága, turizmusa, kulturális kínálata és kereslete.
- A **helyi közösségek összetartozását, az összefogást** az EKF a kisebb településeken nagyobb mértékben segítette.
- A (környezeti) **fenntarthatóság** erősödött.
- Igény a **kisebb léptékű pályázatokra**.
- **Pozitív jövőkép** rajzolódott ki.



Mit mutatnak a számok?

Veszprém online láthatósága a kultúra területén

Google Trends

kulturális témájú keresések

2023: **+10,9** százalékpont

2024: **+7,8** százalékpont
a kontrollvárosokhoz képest

Keresési index, 2023

Veszprém



Kontrollvárosok



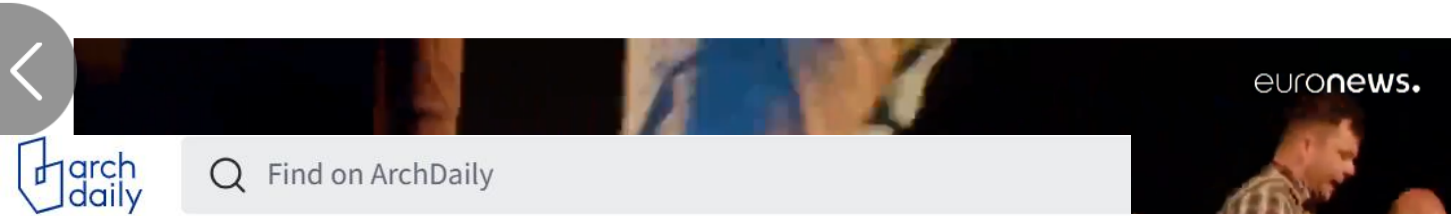
0 50 100 150

2015–2017 átlaga = 100 | Referencia: 8 kontrollváros

Forrás: saját szerkesztés

🏠 > [Hírek](#) > [Világ](#) > [Magyarország](#)

Több mint 1,6 millióan látogattak Veszprémbe az Európa Kulturális Fővárosa programsorozat alatt



[ArchDaily](#) > [Projects](#) > [Installation](#) > [Hungary](#) > [Garden of Communities Pavilion / Hello Wood](#)

Garden of Communities Pavilion / Hello Wood



SWARM

EXPERIENCING
INOTA

Music journalism is a sight rarely seen at SWARM Mag but some occasions are just too good not to share and recommend. Especially such a project as the INOTA Festival, which took place at the beginning of September this year. Enjoy a stream of observations from the very first year of Hungary's most ambitious audiovisual event.

After the success of the ECoC year, Veszprém and the Bakony-Balaton region focus on the future of the city and the area

Posted by Travel Journal | Jan 25, 2024 | English | 0 🗨️ | ★★★★★

Szálláshelyek vendégforgalma 2022-2023

Fogyasztói-árindex: 2023.Q1: 25,2%
szabad mozgás külföldre

Balatoni turizmus visszaesése: (belföldi
vendégek: **-5%**)



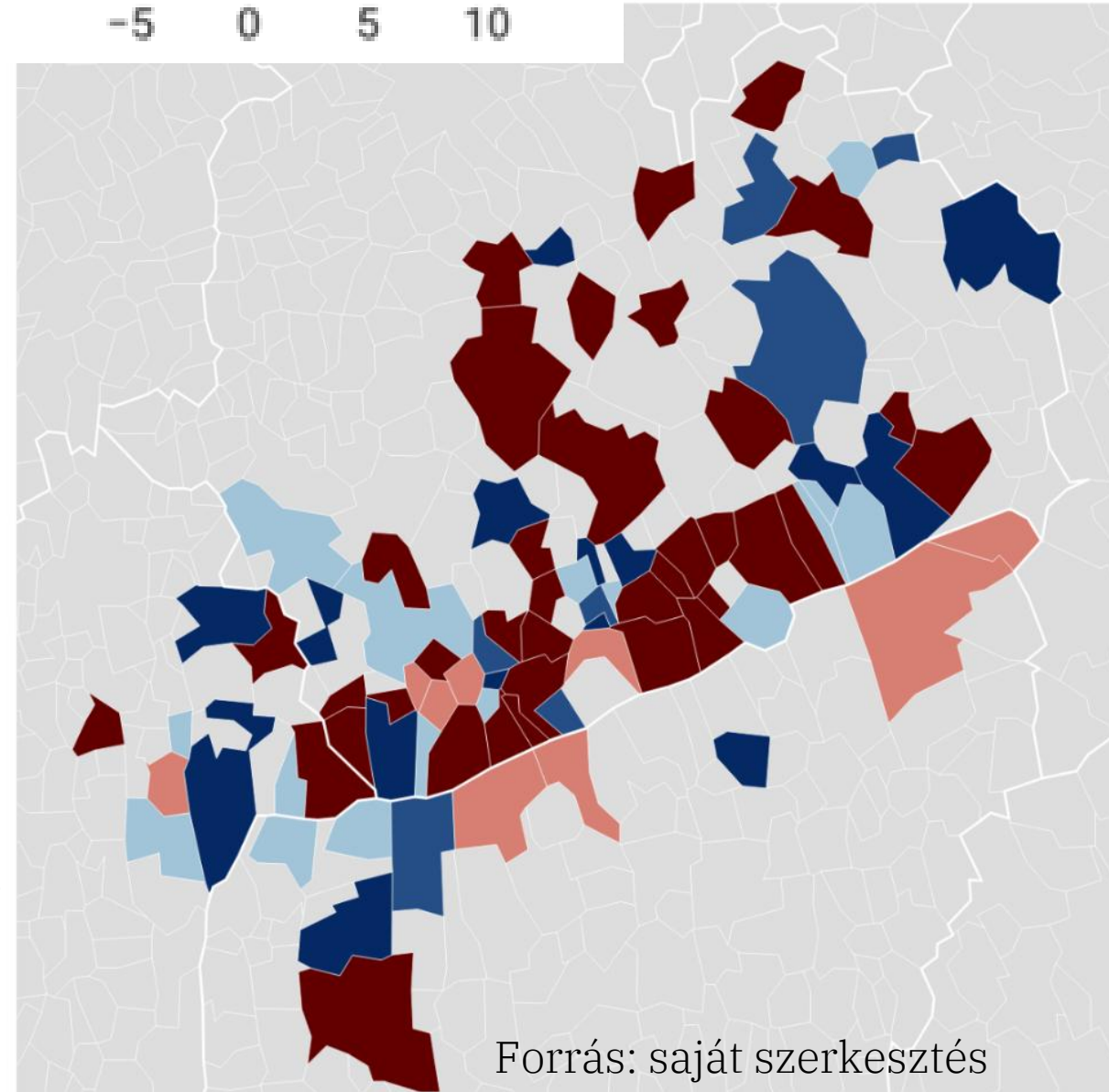
EKF települések: **+0,4%**

Veszprém: **+9,6%**

60,9 ezer vendég, 200 ezer éjszaka

külföldiek 15 ezer fő, **+24%**

Vendégéjszákák számának változása 2022 és 2023 között,
%



Forrás: saját szerkesztés

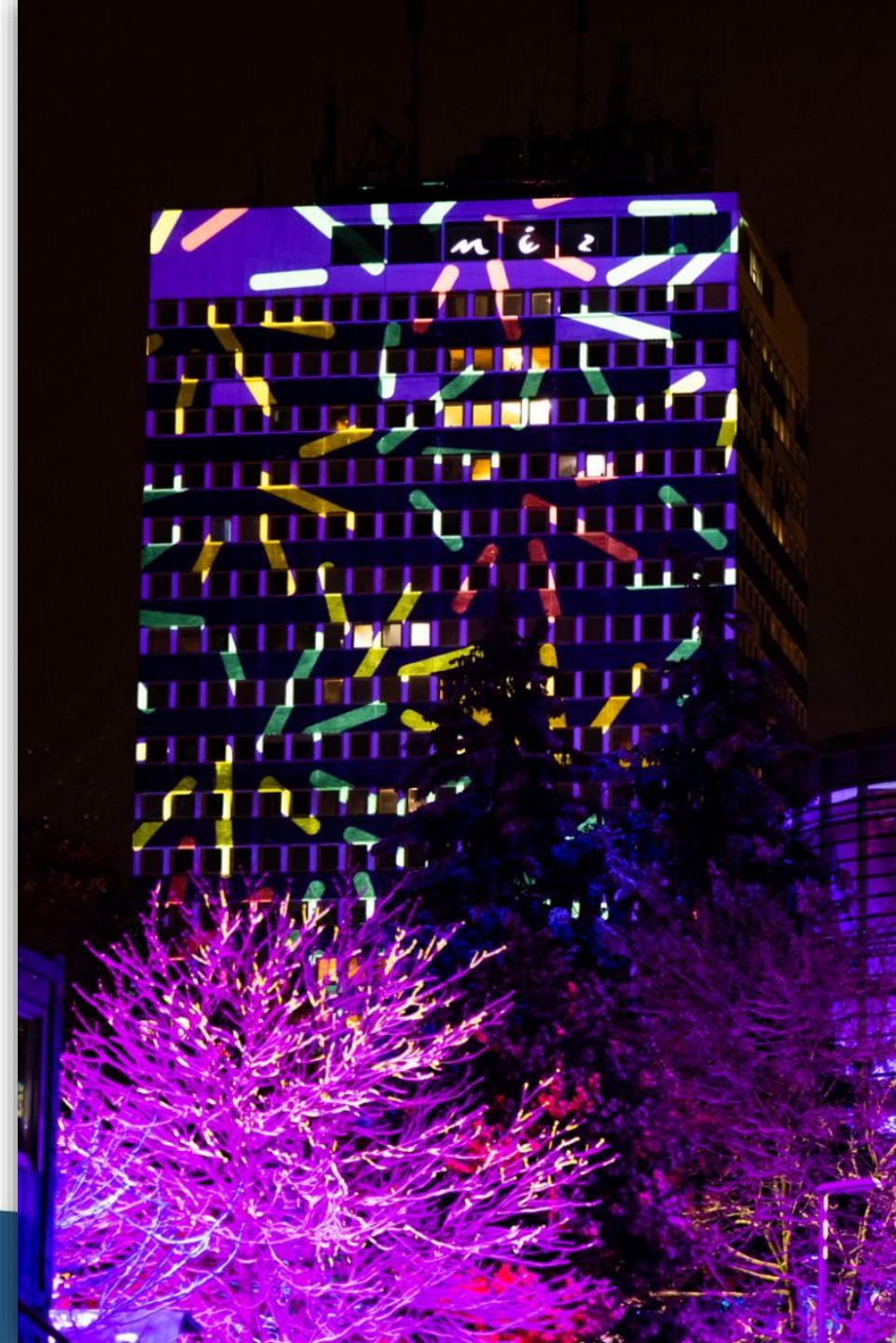
Szállásadói oldal, Veszprém város

Felkészülés: 2021-2023 között

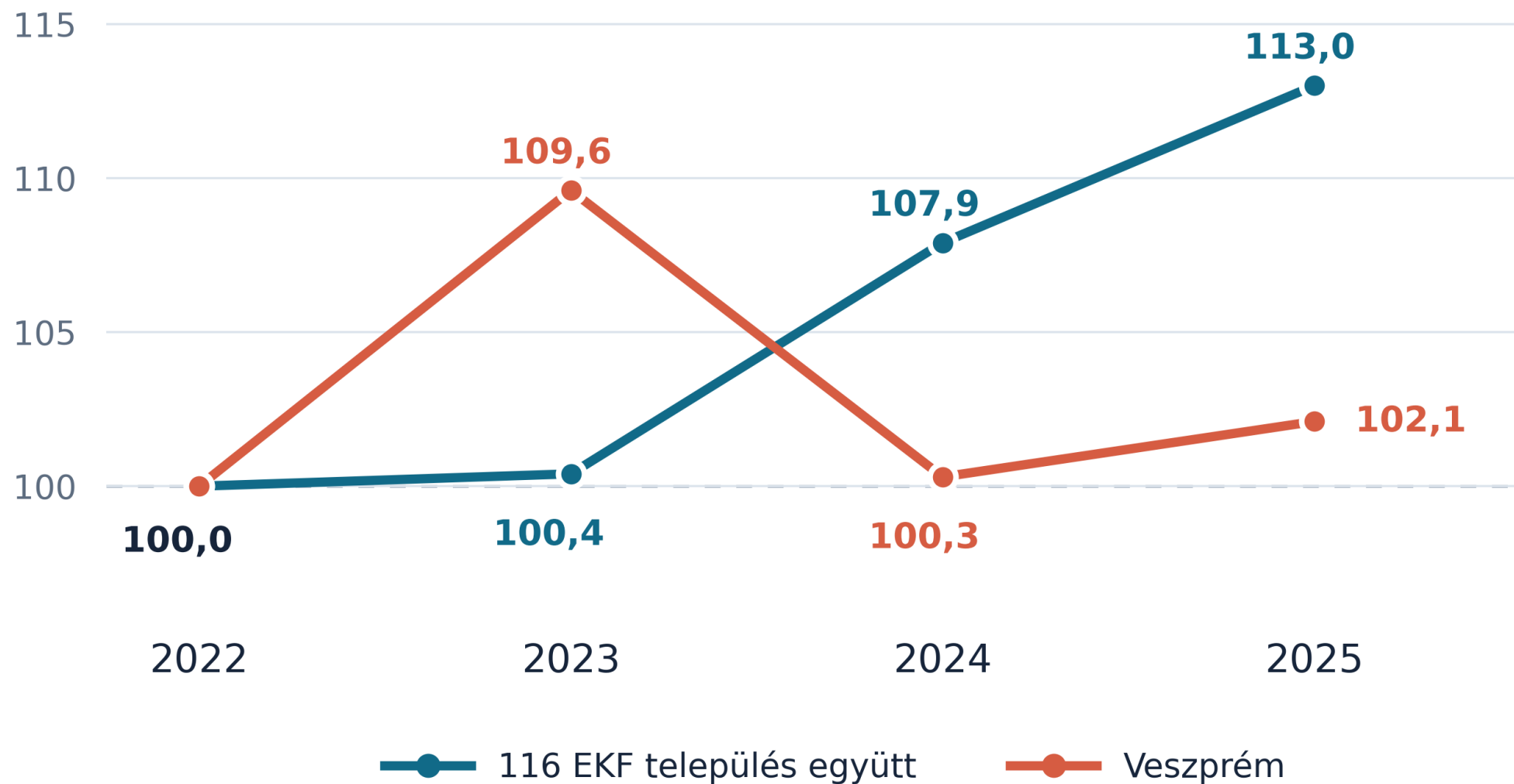
16%-os kapacitásbővítés

Bevételek és adó: 2022-2023 között

- Bevételek: **+37%**, +650 millió Ft
- IFA: **+28%**



Vendégek számának változása, 2022=100%



Vendéglátás, Veszprém

Trend: vendéglátás átalakul
egy évtized alatt minden 4. vendéglátóhely
„eltűnt” Magyarországon



EKF trendfordítás: Veszprém vendéglátó helyeinek
száma 2023-ra egy év alatt **4%**-kal nőtt 254-re

Vállalkozások száma az iparágban 2021-hez képest:

2023: **+5%**

2024: **+9%**



Vendéglátás, Veszprém

Google Trends

A vizsgált éttermek mekkora
hányadánál emelkedett a
keresések trendje 2022 és 2023
között?

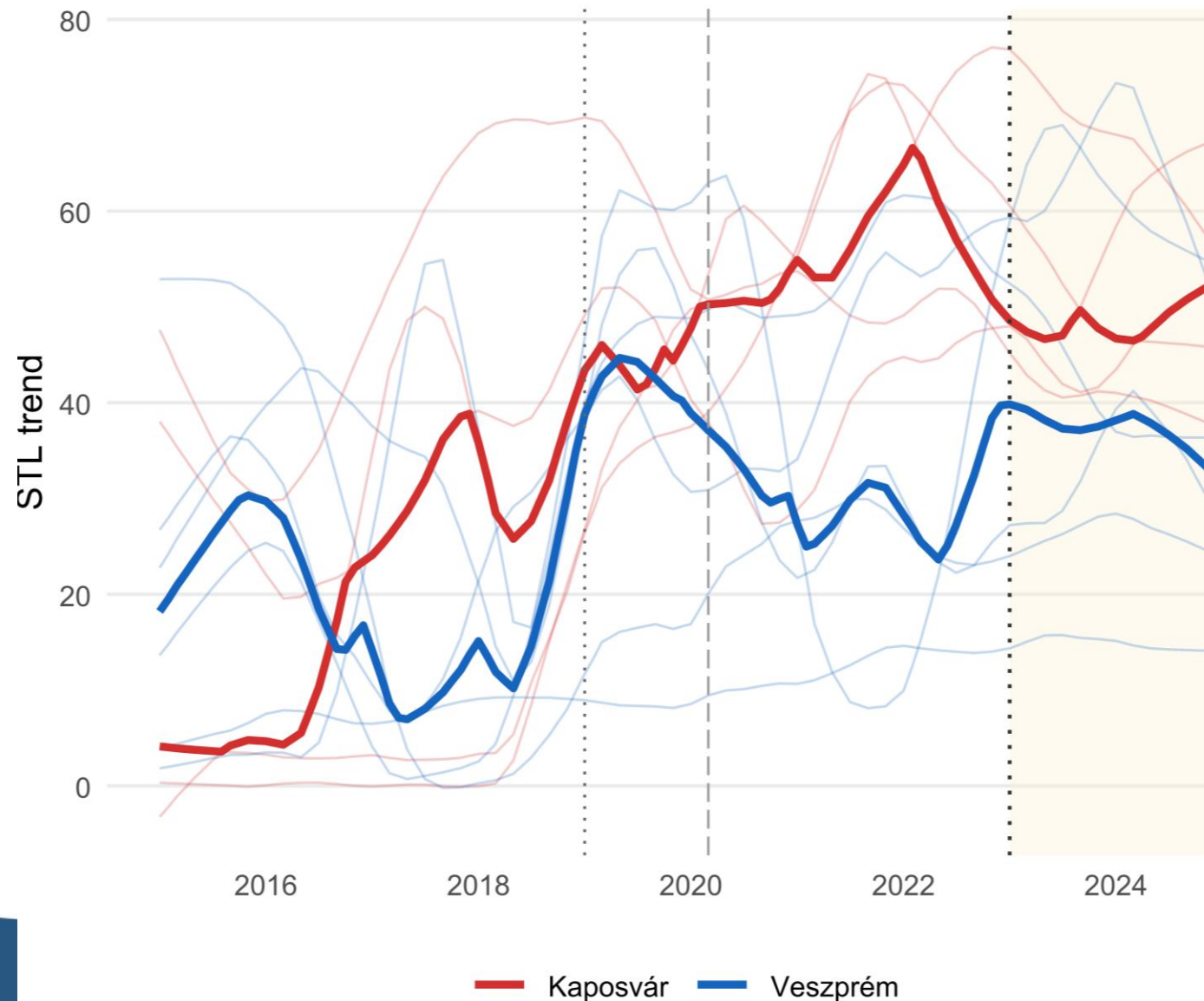
Veszprém: **83%**



Kaposvár: **0%**

Éttermi keresési trendek

Vékony vonal: egyedi étterem | vastag vonal: városi medián



Forrás: saját szerkesztés

Kulturális örökség

EKF: 31 milliárd forint, 3500 kulturális esemény

Veszprém:

- ❑ Gyárkert: 150 ezer látogató, majd évről-évre 20 feletti koncert
- ❑ múzeumi látogatók száma Veszprémben 2021-hez képest 4-szeres (51,5 ezer fő), majd 2024-ben 3-szoros
- ❑ kis közösségek – 240 mini pályázat, 101 ezer fős elérés
- ❑ önkéntes hálózat: 24 ország, félezer regisztrált önkéntes
- ❑ EKF értéktár: 251 érték (92 kulturális infrastruktúra)



Infrastruktúra, Veszprém

1468/2020. (VIII. 5.) Korm. rendelet

EKF: 41,9 Md Ft (3Mrd Ft más település)

várrekonstrukció: 56,9 Mrd Ft

A város 2023. évi költségvetésének kétszerese!

1. Kulturális központok és közösségi terek
2. Egyházi liturgikus, vallásturisztikai ingatlanok
3. Múzeumok és könyvtárak
4. Zöldinfrastruktúra, parkok és városrehabilitáció
5. Oktatás és digitalizáció
6. Sport és szabadidő
7. Szálláshely kapacitás
8. Közlekedés

megyei építőipar teljesítménye
épületek építése (2020-2022):

2,5x



országos

+61%



**Köszönjük a
figyelmüket!**

